એકમ 8 ક્રમિક પ્રકાશનો અને એકરૂપ આખ્યાઓ

રૂપરેખા

8.0 ઉદ્દેશો
8.1 પ્રસ્તાવના
8.2 ક્રમિક પ્રકાશન એટલે શું ?
8.2.1 ક્રમિક પ્રકાશનની વ્યાખ્યાઓ
8.2.2 ક્રમિક પ્રકાશનોમાં સૂચિકરણની સમસ્યાઓ
8.2.3 ક્રમિક પ્રકાશનની (મુખ્ય નોંધનું) માળખું
8.2.4 ક્રમિક પ્રકાશનની મુખ્ય નોંધનો નમૂનો
8.3 ક્રમિક પ્રકાશનની વિશેષતાઓ અને જટિલતાઓ
8.3.1 વિશેષતાઓ (Limitations)
8.3.2 જટિલતાઓ (Complications)
8.4 ક્રમિક પ્રકાશનોનાં ઉદાહરણો
8.5 એકરૂપ શીર્ષક / મથાળાંઓ એટલે શું ?
8.5.1 એકરૂપ મથાળાંઓ / શીર્ષકોની જરૂરિયાત
8.5.2 એકરૂપ મથાળાંઓ સંબંધી નિયમો
8.6 એકરૂપ મથાળાંઓ / શીર્ષકોનાં ઉદાહરણો
8.7 સારાંશ
8.8 તમારી પ્રગતિ ચકાસોના ઉત્તરો
8.9 ચાવીરૂપ શબ્દો
8.10 સંદર્ભો અને વિશેષ વાંચન

8.0 ઉદ્દેશો (Objectives)

આ એકમના અભ્યાસ બાદ આપ ક્રમિક પ્રકાશનો તથા એકરૂપ શીર્ષકોની ભાષાથી અવગત થશો.

1. ક્રમિક પ્રકાશનોની મુખ્ય નોંધનું માળખું અને તેના વિવિધ અંગો અંગેની માહિતી ચકાસવી.
2. ક્રમિક પ્રકાશનોની સૂચિકરણ સંબંધી સમસ્યાઓને નિર્દિષ્ટ કરવી.
3. ક્રમિક પ્રકાશનોની સંપૂર્ણ વાઙ્મયસૂચિગત વિગતો સહિત સૂચિકરણ કરવું.
4. સામાન્ય પ્રકાશન અને એકરૂપ શીર્ષક સંબંધી કૃતિઓ વચ્ચેનો તફાવત જાણવો.
5. એકરૂપ શીર્ષકો સંબંધી કૃતિઓની સૂચિકરણ પદ્ધતિ વર્ણાવવી.
6. એકરૂપ શીર્ષક હેઠળની સૂચિનોંધ એકરૂપ ગ્રંથનામથી જ મુખ્ય નોંધ બનશે.
7. એકરૂપ શીર્ષક હેઠળની સૂચિ સંશોધનના હેતુઓ માટે ઉપયોગમાં લેવાશે.

8.1 પ્રસ્તાવના (Introduction)

ક્રમિક પ્રકાશનો વિશિષ્ટ ગ્રંથાલયો માટે કરોડરજ્જુ સમાન છે. ક્રમિક પ્રકાશનોનાં અસરકારક ઉપયોગ માટે તેનું સુયોગ્ય વ્યવસ્થાપન જરૂરી બની રહે છે. આ ક્રમિક પ્રકાશનોમાં સામયિક એ નિયમિત કે અનિશ્ચિત સમયાંતરે નિરંતર ચાલુ રહેલું પ્રકાશન છે. સામાન્ય રીતે એક વર્ષથી ઓછા સમયમાં તેના એક પછી એક અંકો પ્રગટ થાય છે. આ અંકો દ્વારા તેના ગ્રંથો બને છે.

AACR–IIR સૂચિનિયમાવલિમાં સામયિકની મુખ્ય નોંધ તેના નામથી બને છે. ''સામયિકના ગ્રંથનામ''થી તેનું મથાળું નોંધવું. સામયિકના અંકમાં રજૂ થયેલ માહિતી માટે કોઈ એક વ્યક્તિનું કર્તવ્ય નક્કી થઈ શકતું નથી અને સામયિકના અંકો એકથી વધુ વ્યક્તિઓના સંગ્રહ રૂપે ઉદ્દભવે છે. આથી જ સામયિકની મુખ્ય નોંધનું મથાળું સામયિકનાં નામથી આપવું, જ્યારે કોઈપણ સંસ્થા, મંડળો અથવા સરકાર દ્વારા કોઈ સામયિક પ્રકાશિત થતું હોય તો પણ તેના ગ્રંથનામથી મુખ્ય નોંધ બનાવવી અને આ સંસ્થા, મંડળ કે સરકારના મથાળાં હેઠળ વધારાની નોંધ બનાવવી. જ્યાં સમષ્ટિ ગ્રંથકારની જવાબદારી હોય ત્યાં સામયિકના મુખ્ય નોંધ સમષ્ટિ ગ્રંથકારના મથાળાં નીચે અપાય છે.

સામયિકમાં દરેક અંકે લેખસંગ્રહ રૂપે બહાર પડે છે. સામયિકોના લેખો જ્ઞાનની ક્ષિતિજો બધારનારા છે. સૂચિકરણની દૃષ્ટિએ સામયિકો, ક્રમિકો અને નિયમિત પરિષદ પ્રકાશનોનાં નોંધ એક સરખા બને છે.

AACR–IIR ની સૂચિ નિયમાવલીમાં પવિત્ર ધર્મગ્રંથો અને અજ્ઞાત કૃતિઓ માટેના અલગ નિયમો પ્રકરણ 25 માં આપેલા છે. આ અજ્ઞાત કૃતિઓ અને ધર્મગ્રંથો માટે એકરૂપ મથાળાં / ગ્રંથનામ હેઠળ મુખ્ય નોંધ બનાવાય છે. આ નિયમોનું તાત્પર્ય એ છે કે પવિત્ર ધર્મગ્રંથો અને અજ્ઞાત કૃતિઓની અનેક આવૃત્તિઓ જુદા જુદા સમયે અલગ અલગ ગ્રંથનામોથી અનેક કૃતિઓ / ગ્રંથો પ્રગટ થતા રહે છે. તેવી કૃતિની બધી જ નોંધો એક સાથે જ ગોઠવાય અને તેનો ઉપયોગ કરવામાં ઉપભોક્તાઓને સરળતા રહે. આ પ્રકરણનાં પ્રકાશનોની મુખ્ય સમસ્યાઓ એ હોય છે કે તે સામાન્યતઃ પોતાના નામ હેઠળ ઓળખાય છે નહીં કે કોઈપણ કૃતિના સંપાદકો અથવા અનુવાદકોના નામથી. પ્રસ્તુત નિયમાવલિમાં આ પ્રકારની કૃતિઓનું એક શીર્ષક / મથાળાં પસંદ કરવાનું હોય છે, જેથી તે બધી જ કૃતિના બધા જ પ્રકાશનો એક મથાળાં / શીર્ષક હેઠળ રાખી શકાય. તેથી જ આ પ્રકારના શીર્ષકો પ્રસ્તુત નિયમાવલિએ એકરૂપ ગ્રંથનામ Uniform Title તરીકે ઓળખાવ્યું છે.

ધર્મના પાયાના ગ્રંથોને પવિત્ર ગ્રંથો કહે છે. તે ગ્રંથને સામાન્ય રીતે જેને ધર્મના અનુયાયીઓએ અપનાવેલ હોય છે. વેદ, ઉપવિષદ, તંત્ર, ત્રિપિટક, બાઈબલ, ગીતા, કુરાન વગેરે ઉદાહરણો છે. પવિત્ર ગ્રંથ જાતે જ વિષય તરીકે મોટેભાગે ગણાય છે.

આ પ્રકરણમાં / એકમમાં (1) પવિત્ર ધર્મગ્રંથ (2) સંગ્રહો અને (3) અજ્ઞાત કર્તાઓની કૃતિઓની રચના અંગેના નિયમો અને તેના ઉદાહરણો રજૂ કર્યા છે.

8.2 ક્રમિક પ્રકાશન એટલે શું ? (What is Serial Publication)

ઉત્તરોત્તર પૃથક-પૃથક ખંડોમાં ક્રમિક સંખ્યા ધારણ કરતું અન્ય અનિશ્ચિતકાળ સુધી પ્રકાશિત થતું પ્રકાશન એટલે ક્રમિક પ્રકાશન.

સામયિક પ્રકાશન એટલે એવાં પ્રકાશનો કે જેનું પ્રકાશન ક્રમિક રીતે થતું હોય, તેના પ્રત્યેક અંક એક નિશ્ચિત સમયાન્તરે પ્રકાશિત થતો હોય છે. જો કે ક્યારેક આ અવધિ અનિશ્ચિત પણ બની શકે છે.

એક કે તેથી વધુ ગ્રંથો વર્ષમાં એકવાર કે કોઈ નિશ્ચિત સમયાંતરે પ્રગટ કરવાના હેતુથી બહાર પડ્યાં હોય, તે દરેક ગ્રંથ અથવા ગ્રંથસમૂહને વર્ષ કે અન્ય કોઈ સંજ્ઞાના આયોજન દ્વારા જુદાં પાડવામાં આવે, તેનું નિશ્ચિત સમયાંતરનું પ્રકાશન અંત સુધી ચાલે તેવો હેતુ હોય અને તેનું ગ્રંથનામ પ્રકાશન દરમિયાન એક જ રહે તેને સામયિક પ્રકાશન કહે છે.

8.2.1 ક્રમિક પ્રકાશનની વ્યાખ્યાઓ (Definition of Serial Publication) :

AACR–IIR અનુસાર ક્રમિક પ્રકાશન એટલે "કોઈપણ માધ્યમમાં પ્રકાશન કે જે ઉત્તરોત્તર પૃથક-પૃથક ખંડોમાં, ક્રમિક અંકો અથવા કાળક્રમ ધારણ કરતું હોય અને અનિશ્ચિત કાળ સુધી પ્રકાશિત થવા માટે અભિપ્રેત હોય."

એન્સાયક્લોપિડિયા ઓફ લાયબ્રેરીયન શીપમાં જણાવ્યા અનુસાર ક્રમિક પ્રકાશન એટલે "એવું પ્રકાશન કે જે એક વિશિષ્ટ નામની અંતર્ગત અથવા નિયમિત સમયાંતરે અનુક્રમિક સંખ્યામાં પ્રગટ થાય છે તેને ક્રમિક પ્રકાશન કહેવામાં આવે છે.

આંગ્લ અમેરિકી સૂચિનિયમાવલિ અનુસાર ક્રમિક પ્રકાશન એટલે "કોઈપણ માધ્યમ દ્વારા ક્રમશઃ અનુક્રમાંક અથવા કાળક્રમે અચોક્કસ સમય સુધી જેનું પ્રકાશન થતું જ રહે છે, તેવું સાહિત્ય."

કેટલાંક ક્રમિક પ્રકાશનોને ખાસ કોઈ ભેદ વગર Journals, Periodials અને Magazines તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. આમાં Journals અને Periodicals એ બંને સમાનાર્થી છે. પરંતુ Magazine એ એવું લોકપ્રિય સામયિક છે કે જેનું કોઈ વિશેષ મૂલ્ય નથી.

8.2.2 ક્રમિક પ્રકાશનોમાં સૂચિકરણની સમસ્યાઓ (Problems in Serial Publication – Cataloguing) :

1. વારંવાર ક્રમિક પ્રકાશનોની સામયિકતાનો બદલાવ.
2. જ્યાં સુધી ક્રમિક પ્રકાશનોના સૂચિકરણ સાથે સંબંધ છે, ત્યાં સુધી તેમને વિશિષ્ટ વર્ગની સામગ્રી તરીકે ગણવા.
3. ક્રમિક પ્રકાશનોની સૂચિ નોંધો માટે ખાસ નિયમોની જરૂર રહે છે જે સમયનાં વહેણો સામે કસોટી તરીકે ઊભા રહેશે અને જરૂરિયાત અનુસાર પરિવર્તનોની અનુમતિ પણ પ્રદાન કરશે.
4. ગ્રંથાલયોમાં સામયિકોના સૂચિકરણ બાબતે એકસૂત્રતા પ્રવર્તતી નથી.
5. ક્રમિક પ્રકાશનો – ગ્રંથપાલોને માટે અનેક વિચિત્રતાઓ અને સૂચિકરણના મુશ્કેલ પ્રશ્નો ઊભા કરતા હોય છે.
6. ક્રમિક પ્રકાશનોનાં સૂચિકરણ માટેના નિયમો AACR–IIR ના પ્રકરણ 12 માં આપવામાં આવ્યા છે. સૂચિનોંધ બનાવતી વખતે કયા નિયમો ક્યાં લાગુ પડશે તેનો નિર્દેશ અહીં કરવામાં આવ્યો છે.
7. ક્રમિક પ્રકાશનોમાં ઘણી બધી વિલક્ષણતાઓ હોય છે.
8. ક્રમિક પ્રકાશનોનું પ્રકાશન અલગ અલગ નામો હેઠળ વિભાજન અને પ્રકાશન થવું, અન્ય કોઈ ક્રમિક પ્રકાશનો સાથે ભળી જવું અને બદલાયેલા નામ હેઠળ પણ પ્રકાશિત થવું વગેરે સમસ્યાઓ જવા મળે છે.

8.2.3 ક્રમિક પ્રકાશનની મુખ્ય નોંધનું માળખું (Structure of Serial Publication in Main Entry) :

સામયિકની મુખ્ય નોંધ સામાન્ય પુસ્તકોના સૂચિકાર્યથી અલગ સ્વરૂપે બનતી હોઈ, તેની વિવિધ ભાગોની સ્પષ્ટ સમજ પડે, એ માટે સામયિકની મુખ્ય નોંધનું માળખું અને તેના વિવિધ

અંગો અંગેની માહિતી, સામયિકનો પ્રથમ અંક અથવા જે પ્રાપ્ત હોય તેના પૂંઠાપાન, સંપાદકીય, પૃષ્ઠ અને અન્ય પૃષ્ઠ ઉપરથી લેવાય છે. આ માહિતીના વિભાગો નીચે મુજબ છે :

1. ગ્રંથનામ અને ગ્રંથકર્તાની જવાબદારી
2. આવૃત્તિ
3. અંકક્રમ અને કાળક્રમ વર્ષ
4. પ્રકાશન કે વિક્રેતાની માહિતી તેમજ
5. ભૌતિક માહિતી વગેરે.

મુખ્ય નોંધનું માળખું

વર્ગાંક ગ્રંથાંક	ગ્રંથનામ	: પેટા ગ્રંથનામ. – આવૃત્તિ. – ગ્રંથ, અંક (માસ,
		વર્ષ) – ગ્રંથ, અંક (માસ, વર્ષ) – સ્થળ : પ્રકાશ, પ્રકાશન વર્ષ. ભૌતિક માહિતી. – (ગ્રંથમાળા, ક્રમ). – નોંધ વિભાગ

સામયિક નોંધમાં સમાંતર ગ્રંથનામ અને ગ્રંથનામની વધારાની માહિતી પુસ્તકની નોંધની જેમ આપવી.

દા.ત., Helpage India : Research Development Journal

(1) **કર્તૃત્વકથન :** AACR–IIR નિયમ નં. 12.1B1 & 11F મુજબ સામયિકનું નામ નોંધ્યા પછી સામયિકના કર્તૃત્વકથન માટે જવાબદાર વ્યક્તિઓ, સંસ્થાઓ અથવા એકમોનું નામ નિયમ 1.1.F પ્રમાણે આપવું.

દા.ત., Quarterly Review / Soil Association

(2) **આવૃત્તિ :** AACR–IIR નિયમ નં. 12.2B2 મુજબ આ વિગતની માહિતી નીચેના કારણોસર આપવી, અન્યથા નહીં. દા.ત., સામયિકનો ખાસ અંક ભૌતિક વિશેષતાઓ, ભાષા આવૃત્તિ–હિન્દી, ગુજરાતી, અંગ્રેજી.

(3) **સામયિકના સંપૂટની વિગત** AACR–IIR નિયમ નં. 12.2F1 મુજબ સામયિકના પ્રથમ ગ્રંથની વિગત અને પ્રથમ અંકની વિગત રજૂ કરવી.

દા.ત., Vol. 1, No. 1 (April, 1964)

Vol. 1, No. 2 (February, 1983)

સૂચિકરણ કરતી વખતે જો સામયિકનો પ્રથમ ગ્રંથનો પ્રથમ અંક ન હોય તો, ગ્રંથાલયમાં જે ગ્રંથનો અંક પ્રાપ્ત હોય તેનાથી આ વિગત નોંધના આ વિભાગમાં રજૂ કરવી. ત્યારબાદ (–) લઘુરેખા મૂકીને, જો સામયિક પ્રકાશન ચાલુ હોય તો તે દર્શાવવા. (–) લઘુરેખા કરીને કૌંસમાં (ગ્રંથ, અંક, માસ, વર્ષ) ની વિગતો આપવી/લખવી. તેટલી જગ્યા

છોડવી અને જો સામયિક પ્રકાશન બંધ પડી ગયું હોય તો તેનો છેલ્લો ગ્રંથ અને તેના અંકનાં આનુષંગિક માસ અને વર્ષની વિગત નોંધવી.

દા.ત., Vol. 1, No. (Jan.–Feb., 1963), Vol. 25, No. 6(Nov.–Dec. 1988)

(4) સામયિકના પ્રકાશનની વિગત : AACR–IIR નિયમ નં. 12.4D1 અને 12.4F2 મુજબ કોઈપણ સામયિક હોય તેને પ્રકાશન કરતી પ્રકાશન સંસ્થા, વેપારી ગ્રહ અંગેની વિગત નોંધમાં સામયિકનું પ્રકાશન સ્થળ લખ્યા પછી (:) કોલન વિસર્ગચિહ્ન મૂકીને સામયિક પ્રકાશન કરનાર સંખ્યાનું નામ અને ત્યાર બાદ (,) અલ્પવિરામ મૂકી સામયિક પ્રકાશન વર્ષ લખાવું.

દા.ત., Vadodara : Gujarat Pustakalaya Sahayak Sahkari Mandal, 2010

(5) ભૌતિક વર્ણન વિભાગ : AACR–IIR નિયમ નંબર 12.5 મુજબ આ વિભાગમાં સામયિકના પૃષ્ઠનો સંખ્યાની વિગત લખવામાં આવતી નથી. પરંતુ તેની જગ્યાએ ગ્રંથાલયમાં સામયિકોને બંધાવીને (બાઉન્ડ વેલ્યુમાં) સંગ્રહમાં આપવામાં આવતા કુલ ગ્રંથોની સંખ્યાનો ઉલ્લેખ થાય છે. ગ્રંથાલયમાં પ્રાપ્ત સામયિકના કુલ ગ્રંથની વિગત / સંખ્યા પેન્સિલથી લખવામાં આવે છે અને સામયિક બંધ પડે, ત્યારે આ વિગત સાહીથી લખાય છે. આ વિગત પછી કૌંસમાં ગ્રંથમાળા હેઠળ જો કોઈ સામયિક પ્રકાશિત થતું હોય તો તેની વિગત રજૂ કરવામાં આવે છે.

દા.ત., 108G ; ill.; 25 cm + 18 maps (col.; 65 x 90 cm)

ઉપરોક્ત ઉદાહરણ મુજબ સંલગ્ન સામગ્રીની વિગત માત્ર નિયમિતપણે પ્રકાશિત સામયિક હોય તો જ આપવી.

જ્યારે સામયિક પ્રકાશન ચાલુ હોય તો ત્રણ અક્ષરો જેટલી જગ્યા છોડીને સંલગ્ન સામગ્રીનું નામ આપવું.

દા.ત., v. : ill; 21 cm + slideds

v. : 24 cm + microfish

(6) ગ્રંથમાળા વિભાગ (Series Area) : AACR–IIR નિયમ નં. 12.6 B1 મુજબ ભૌતિક વર્ણન વિભાગન વર્ણન પછી (.–) પૂર્ણવિરામ અને આડી લીટી કરી કૌંસમાં ગ્રંથમાળાનો ઉલ્લેખ કરવો, ગ્રંથમાળાનં મથાળું લખ્યા પછી (;) સેમી કોલન કરી ગ્રંથમાળાનો નંબરનો ઉલ્લેખ કરવો અને ત્યારબાદ કૌંસ પૂર્ણ કરવું.

(7) નોંધ વિભાગ : AACR–IIR નિયમ નં. 12.7-B મુજબ સામયિકની સામયિકતાનો પ્રકાર તેમજ તેની પ્રકાશનની સમયાવધિનો ઉલ્લેખ દા.ત., સાપ્તાહિક (Weekly), પાક્ષિક (Fortnightly) માસિક (Monthly), દ્વૈમાસિક (Bi-monthly), ત્રૈમાસિક (Quarterly), અર્ધવાર્ષિક (Half-Yearly), વાર્ષિક (Yearly) વગેરે વિશેષણથી કરવો જોઈએ.

(8) માનાંક નંબર – ISSN : AACR–IIR 1.8B અને 12.8 C1 મુજબ દર્શાવવું. AACR–IIR ની સૂચિનિયમાવલિની આવૃત્તિમાં સામયિકનું સૂચિકરણના કાર્યો માટે જ્યારે તેની મુખ્ય નોંધ બનાવવામાં આવે છે, ત્યારે નોંધ વિભાગ (Note Area) માટે નિયમો જેવા કે 12.7 અને 12.7 B1 થી 12.7 B2-3 માં આપેલ નિયમોને આધિન સૂચિનોંધ બનાવવી જોઈએ.

8.2.4 ક્રમિક પ્રકાશનની મુખ્ય નોંધનો નમૂનો :

Indian Journal of Agricultural Economics

ISSN 0019-5014

Vol. 59 January–Mach 2004 No. 1

Indian Society of Agricultural Economics, Mumbai

- Other Information :

Call No. : 630.5 IND

Published Scine : 1940 : Quarterly

Size : 24 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

630.5 IND	Indian	Journal of Agricultural Economic
		.-Vol. 1, No. 1. Mumbai : Indian Society of Agricultural Economics, 1940 58G : ill; 24 cm Quarterly ISSN : 0019-5014 1. Agricultural Economic – Periodicals

8.3 ક્રમિક પ્રકાશનની વિશેષતાઓ અને જટિલતાઓ (Limitations & Complications of Serial Publication)

8.3.1 વિશેષતાઓ (Limitations) :

(1) ક્રમિક પ્રકાશન (સામયિક) નિયમિત કાલાન્તરે પ્રગટ થવાની ભાવના સાથે અસ્તિત્વમાં આવે છે. દા.ત., દૈનિક (Daily), સાપ્તાહિક (Weekly), અર્ધસાપ્તાહિક (Half Weakly), પાક્ષિક (Fortnigs), માસિક (Monthly), દ્વિમાસિક (Bi-monthly), ત્રિમાસિક (Quarterly), છમાસિક (Half yearly), વાર્ષિક (Yearly) વગેરે.

(2) ક્રમિક પ્રકાશનના પ્રત્યેક અંકનાં લેખો (Articls) સામાન્ય રીતે એક વિશિષ્ટ વિષયના (Special Subject) વિવિધ પાસાને સ્પર્શતા હોય છે.

(3) ક્રમિક પ્રકાશનો વર્ષ દરમિયાન ઓછામાં ઓછા એક ગ્રંથમાં (Volume) કે તેથી વધુ ગ્રંથોમાં પ્રકાશિત થાય છે.

(4) ગ્રંથ (Volume) માટે નિર્ધારિત અંકોની સંખ્યા પૂરી થતાં તે પૂર્ણ ગ્રંથ (Complete Volume) બને છે.

(5) ક્રમિક પ્રકાશનના પ્રત્યેક અંક ઉપર એક સંખ્યા (Number) અને ગ્રંથ સંખ્યા (Volume) પ્રકાશન તારીખ (Date of Publication) અને સામયિકતા (Periodicity) ISSN Number વગેરે વિગતો દર્શાવેલી હોય છે.

8.3.2 જટિલતાઓ (Complications) :

ક્રમિક પ્રકાશનની નિયમિતતાના આદર્શ સાથે અસ્તિત્વમાં આવતાં સામયિકોની વિચિત્રતા તો એ છે કે તેની પ્રકાશન અને અન્ય અનિયમિતતા કલ્પના અને સંભવિતતાથી પર છે.

કવચિત, અનિયમિતતા અને પરિવર્તનશીલ સામયિકોનો અનિવાર્ય ગુણધર્મ બની રહેલ છે.

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.

ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.

1. ક્રમિક પ્રકાશન એટલે શું ?

....

....

....

....

....

....

2. ક્રમિક પ્રકાશનની મુક્ય નોંધના વિભાગો જણાવો.

....

....

....

....

....

....

3. ક્રમિક પ્રકાશનની સામયિકતાના પ્રકારો જણાવો.

....

....

....

....

....

....

4. ક્રમિક પ્રકાશનોના સૂચિકરણની કેટલીક સમસ્યાઓ જણાવો.

....

....

....

....

....

....

8.4 ક્રમિક પ્રકાશનોનાં ઉદાહરણો (Examples of Serials Publications) :

ઉદાહરણ – 1 :

The Indian Economic Review
Vol. 36, Jan.–April 2000 No. 1
Motilal Banarsi Dass
Delhi

- Other Information :

  Call No. : 330.05 N65
  Date of First Issue : 1965
  Size : 26 cm
  Periodicity : Three Issues a year
  Library Holding : Vol. 1-12 and 17-36
  and still being receiving in the Library.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

330.05 N65	Indian	. Economic Review .– Vol. 1, No. 1 (1965). –
		Delhi : Motilal Banarasi Dass, 1965 V.; 26 cm Three Issues a year Library has V1 (1965) – V12 (1976); V17 (1981) – 1. Economic Periodicals

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

330.05 N65		ECONOMICS – PERIODICALS Indian Economic Review .– Vol. 1, No. 1
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 2 :

Reserve Bank of India
Bulletin
June 2004
RBI EMBLAM
Volume Lviii No. 6

- Other Information :

Call No. : 332.105 R432

Size : 28 cm

Note : Editional Committee Editor Muneesh Kapur, Published for the Reserve Bank of India, Mumbai. English Edition : Started as Monthly from 1947, Still of Published Regularly.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

332.105 R432		Reserve Bank of India Bulletin. –
		English ed. .– Vol. 1, No. 1 (January 1947). – Mumbai : Researve Bank of India, 2004 V.; 28 cm Monthly 1. Banks and Banking Periodicals

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

		BANKS AND BANKING – PERIODICALS
332.105 R432	Reserve Bank of India Bulletin. –	
		English Ed. Vol. 1, No. 1 (Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 3 :

Journal of American Chemical Society

Editor

Joseph Bergor

New Pergamon Press

New York

- Other Information :

  Call No. : 540.50973 N73

  Size : 30 cm

Note : This periodical is a quarterly publication. It completes its volume in one calander year. The library subscribed it and possesses all the volumes up to 1986 and then discuntinued.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

540.50973 N73	Journal of American Chemical Society. –	
		Vol. 1 (1973). – Vol 14 (1986) .– New Yorks : New Pergamon Press, 1973-1986 14V.; 30 cm Quarterly 1. Chemistry – Periodical I American Chamical
	Society	

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

		CHEMISTRY – PERIODICAL
540.50973		
N73	Journal of American Chemical Society	
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – આયોજક (Added Entry – Sponsered)

540.50973		American Chemical Society
N73	Journal of American Chemical Society	
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 4 :

The Career Development
Quarterly
Sponsered by The National Career
Development Association
Vol. 1, No. 1, 1952

- Other Information :

  Call No. : 370.11305 N52

  Size : 28 cm

  ISBN : 0889-4019

Note : This is a Quarterly Periodical. Library Subscribed all the periodical begining to till date.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

370.11305 N52	Career Development Quarterly / Sponsered by National	
		Career Development Association .– Vo. 1 (1952) .– V46 (1997) .– [s.l. : s.n.], 1952-1997. 46V.; 28 cm 1. Education – Periodicals I National Career
	Development Association.	

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

370.11305 N52		EDUCATION – PERIODICALS Career Development Quarterly
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – સંયોજક (Added Entry – Sponsered)

370.11305 N52	Career	National Cereer Development Association Development Quarterly
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 5 :

The Mathematics Educations
A Quarterly
Journal Devoted to Mathematics
Education and Research
Publisher & Printer
Prasad J. B. (Siwan) Indian
(Institution Library)

- Other Information :

  Call No. : 510.705 MAT
  Size : 24 cm
  Date of 1st Issue : 1967
  Peridicity : Quarterly
  Library has Vols. : 1 to 15
  Volume : xxxviii(1)
  ISBN : 0047-6269, March 2004

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

510.705 MAT	Mathametics Education Vol. 1, No. 1 (1967). –	
		Vol. 38, No. 1 (March, 2004) .– Siwan (Bihar) : Prasad J. B. Sage Publication. v.; 24 cm Quarterly ISBN : 0047-6269 I. Mathematics Education – Periodicals

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

		MATHEMATICS EDUCATION – PERIODICAL
510.705		
MAT	Mathematics Educations	
		(Rest as in the main entry)
		○

ઉદાહરણ – 6 :

Journal of Indian Council of Philosophical Research

Vol. VI, No. 1, Sept.–Dec., 1988

Editor : D. P. Chattopadhyaya

Indian Council of Philosophical Research,

New Delhi

- Other Information :

  Call No. : 105

  Size : 24 cm

  Date of 1st Issue :

  Peridicity : Three Issues a Year

Note : Library has all the volumes. There is a statement that the subscription depatant is Motilal Banarsidas, Delhi.

નોંધ : (1) AACR–IIR નો નિયમ નંબર 12.1F3 દર્શાવે છે કે ક્રમિક પ્રકાશનોના વ્યક્તિ સંપાદકો સંબંધી કર્તૃત્વ વિભાગમાં કર્તૃત્વની જવાબદારી કથન તરીકે નોંધ કરવી નહીં.

(2) AACR–IIR ના નિયમ 12.7 મુજબ Periodicity ની નોંધ Note Sectionમાં કરવી.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

105 N82	Journal of Indian Council of Philosphical Research.	
		– Vo. 1, No. 1 (1982) .– New Delhi : Indian Council of Philosophical Research; Delhi : Motilal Banarsidass, 1982. v.; 24 cm Three Issue a Year Library has Vol. 1 (1982) + 1. Philosophy – Perodicals I Indian Council of Philosophical Research.

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

105 N82		PHILOSOPHY – PERIODICALS
	Journal of Indian Council of Philosophical	
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – અર્થન અંગ (Added Entry – Corporate Body)

105		Indian Council of Philosophical Research
N82	Journal of Indian Council of Philosophical	
		(Rest as in the main entry)

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.

ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.

5. નીચે દર્શાવેલ બે ઉદાહરણોનું સૂચિકરણ કરો.

ઉદાહરણ – 1 :

The Law Quarterly Review

Vol. 15, April 1989

Sterans & Sons Ltd., London

- **Other Information :**

Call No. : 340.05

Size : 25 cm

Date of 1st Issue : 1985

ISBN : 0023-933X

The Library Holdings : Vol. 52 (1937) to Vol. 57 (1942) Vol. 65 (1950)

....

....

....

....

....

....

ઉદાહરણ – 2 :

Gandhi Marg

Quarterly Journal of the Gandhi Peace Founcation

Vol. 25, No. 4, January – March 2004

Library Subscribes English Edition

- **Other Information :**

Call No. : 335.4105 GAN

Size : 24.5 cm

Date of 1st Issue : 1979

Periodicity : Quarterly

Library has Vols. : All the volume

....

....

....

....

....

....

8.5 એકરૂપ શીર્ષક / મથાળાંઓ એટલે શું ? (What is Uniform Title ?)

AACR–IIR અનુસાર એકરૂપ શીર્ષક / મથાળાંઓની વ્યાખ્યા આ પ્રમાણે આપવામાં આવી છે.

® **વ્યાખ્યા :**

"કોઈ વિશિષ્ટ શીર્ષક કે જેના દ્વારા સૂચિકરણના હેતુસર કૃતિની ઓળખ થાય છે, કોઈપણ કૃતિના વિશિષ્ટ શીર્ષક કે જે અન્ય કૃતિના શીર્ષકથી ભિન્ન દર્શાવવા માટે પ્રયુક્ત કરવામાં આવી હોય, તેમજ એક રૂઢિગત મુજબ સંયુક્ત શીર્ષક કે જે કોઈ એક કર્તા, સંકલનકર્તા અથવા સમષ્ટિકર્તાની અનેક કૃતિઓ અથવા તેનો સારદોહન વગેરેને વ્યવસ્થિત રીતે ગોઠવવા અને ઉપયોગ કરવા માટે ઉપભોક્તાઓને સરળ બને તે માટે હોય. ઉદાહરણ તરીકે સંપૂર્ણ કૃતિઓનો સંગ્રહ, કોઈ એક સાહિત્ય સ્વરૂપ અથવા સંગીતાત્યક સ્વરૂપની અનેક કૃતિઓ વગેરે દર્શાવવા માટે ઉપયોગી બને છે.

AACR–IIR અનુસાર પવિત્ર ગ્રંથો તેમજ અન્ય કોઈપણ કૃતિની આવૃત્તિઓ અને અનુવાદો સાથે જુદા જુદા ગ્રંથનામથી પ્રગટ થઈ હોય ત્યારે તેવી બધી જ કૃતિઓનાં નોંધને એક સાથે લાવવા એટલે એકરૂપ શીર્ષક (Uniform Title) તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

દા.ત., Bible, Vedas, Koran, Upnishads વગેરે ગ્રંથો.

જ્યારે કોઈ એક કર્તાની સંપૂર્ણ કૃતિઓ તેમજ પસંદગીની કૃતિઓ અથવા કોઈપણ પુસ્તકનું લાંબું શીર્ષકના સ્થાને તેમની જ જાણીતી / પ્રચલિત શીર્ષકથી પણ ઓળખાતું હોઈ શકે છે. આ બધી જ બાબતોને આપણે નીચે દર્શાવેલ વિભાગો અને પેટાવિભાગો દ્વારા સ્પષ્ટ કરીશું જેથી તમને સૂચિકરણના કાર્યમાં કોઈ સમસ્યાઓ રહેશે નહીં.

® **એકરૂપ ગ્રંથનામો (Uniform Titles) :**

એકરૂપ ગ્રંથનામ એટલે વિશેષ ગ્રંથનામવાળી કૃતિ જે વિવિધ ગ્રંથનામો હેઠળ પ્રકાશિત થયેલી હોય અને ગ્રંથાલય સૂચિમાં એક જ ગ્રંથનામથી ઓળખી શકાય. AACR–IIR માં આ સૂચિનોંધ માટેના નિયમો પ્રકરણ 25 માં આપ્યા છે. એકરૂપ ગ્રંથનામવાળી રચનાઓના અનુવાદો, સંપાદનો જુદાં જુદાં સમયે અને જુદાં ગ્રંથનામ હેઠળ સમયાંતરે પ્રકાશિત થતાં રહે છે, તેને એક જ મથાળાં હેઠળ ગ્રંથાલય સૂચિમાં એક સાથે રાખી શકાય છે. આથી જ ગ્રંથાલયમાં આવતા ઉપભોક્તાઓ એકરૂપ મથાળાંઓવાળી કૃતિઓની રચનાઓને એકરૂપ મથાળાં હેઠળ ઓળખી શકે અને સરળતાથી શોધી શકે છે.

8.5.1 એકરૂપ શીર્ષકોની જરૂરિયાત (Need for Uniform Titles) :

એકરૂપ શીર્ષકની જરૂરિયાતને ઉદાહરણ દ્વારા ખૂબ જ સારી રીતે સમજાવી શકાય છે.

દા.ત., એક ઉપભોક્તા વેદોના વિવિધ સંસ્કરણોમાં રસ ધરાવે છે. તેથી તે અંગેની સૂચિનોંધ AACR–IIR માં એક જ જગ્યાએ એકત્રિત રાખવાનો રસ્તો બતાવ્યો છે. સૂચિનોંધમાં ચાર વેદો જેવા કે,

(1) અથર્વવેદ (2) ઋગ્વેદ (3) સામવેદ અને (4) યજુર્વેદ ને સૂચિનોંધમાં નીચે મુજબ નોંધવામાં આવશે.

Vedas : Atharvaveda

Vedas : Rigveda

Vedas : Samaveda

Vedas : Yajurveda

ઉપરોક્ત તમામ વેદોને એકરૂપ શીર્ષક હેઠળ એક જગ્યાએ એકત્રિત કર્યા છે. અનુવાદક અથવા ટીકાકાર / વ્યાખ્યાકાર અથવા અન્ય કોઈ ગૌણકર્તા માટે પૂરકનોંધ બનાવવામાં આવે છે.

આ પ્રકારની એકરૂપ શીર્ષક વિવિધ ધર્મોના પવિત્ર ધર્મગ્રંથોના કિસ્સામાં બનાવવામાં આવે છે. કેટલાંક પુસ્તકો તેમની પોતાની ટૂંકા શીર્ષકોથી વધુ સારી રીતે ઓળખાય છે. જ્યારે તેના શીર્ષક પૃષ્ઠ (Title Page) ઉપર મુદ્રિત શીર્ષક (Title) થોડા અલગ હોય છે.

દા.ત., પ્રસિદ્ધ અંગ્રેજી સાહિત્યકારે વિલિયમ શેક્સપિયરની સુપ્રસિદ્ધ કૃતિ 'હેમલેટ'ને તમે જાણો છો. તેનું મૂળ નામ / શીર્ષક "The Tragical History of Hamlet, Prince of Demmark" છે. પરંતુ ભાગ્યે જ કોઈ પણ ઉપભોક્તા / વાચક આ પુસ્તકની મૂળ નામ / શીર્ષકથી પૃચ્છા કરે છે, કારણ કે તે 'Hamlet' નામથી વધારે સુવિખ્યાત છે. આમ છતાં આ કિસ્સામાં શીર્ષક વિભાગમાં એકરૂપતા બનાવવામાં આવે છે, મુખ્ય નોંધના શીર્ષકમાં નહિ. કેટલાક સંગ્રહિત કૃતિઓની અથવા કર્તાની કૃતિઓના પસંદગીના સંગ્રહની પણ એકરૂપ શીર્ષક બને છે.

દા. ત., (1) Sean O. Casey ની સંપૂર્ણ કૃતિઓની એકરૂપ શીર્ષક નોંધ નીચે મુજબ બનશે.

Casey, Sean O.

[Works]

Complete Works of Sean O. Casey

(2) Somerset Maugham નાં સંગ્રહિત નાટકોની એકરૂપ શીર્ષક નોંધ નીચે મુજબ બનશે.

Maugham, W. Somerset

[Plays]

Collected Plays of W. Somerset Maugham

8.5.2 એકરૂપ શીર્ષક સંબંધી નિયમો (Rules Governing Uniform Titles) :

AACR–IIR ના એકરૂપ ગ્રંથનામના / શીર્ષકના પ્રકરણમાં નીચે મુજબ નિયમો આપવામાં આવ્યા છે.

(1) વ્યક્તિગત ગ્રંથનામો માટેના નિયમો 25.3 થી 25.36

(2) સંગ્રહિત ગ્રંથનામોના નિયમો 25.8 થી 25.12

(3) ચોક્કસ પ્રકારની રચના માટેના વિશિષ્ટ નિયમોમાં કાયદા સંધિના નિયમો 25.15 થી 25.16

(4) પવિત્ર ધર્મગ્રંથો માટેના નિયમો 25.17 થી 25.18 m.

(5) પ્રાર્થના પોથીઓ માટેના નિયમો 25.19 થી 25.24 અને

(6) સંગીતની રચનાઓ અંગેના નિયમો 25.25 થી 25.35 વગેરે નિયમો વિસ્તૃત રીતે આપવામાં આવ્યાં છે.

એકરૂપ શીર્ષકનો હેતુ કોઈપણ પુસ્તકની વિવિધ આવૃત્તિઓ, જે વિવિધ શીર્ષકો હેઠળ પ્રકાશિત થયેલા હોય તેની સૂચિનોંધો એક જગ્યાએ એકત્રિત કરવાનો છે. આમ છતાં AACR–IIR માં એકરૂપ શીર્ષક / ગ્રંથનામો તૈયાર કરવા માટે નીચેની બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી :

(1) કૃતિની રચના કેટલી પ્રચલિત છે ?

(2) કૃતિનાં કેટલા સંસ્કરણો જ્ઞાત છે ?

(3) શું કૃતિની મુખ્ય નોંધ ગ્રંથનામ હેઠળ છે ?

(4) શું કૃતિની રચના મૂળ સ્વરૂપે છે કે કોઈ અન્ય ભાષામાં હતી ?

AACR–IIR અનુસાર એકરૂપ ગ્રંથનામ નિયમ 25.4 મુજબ કોઈપણ કૃતિની રચનાનો ગ્રંથનામને 'એકરૂપ ગ્રંથનામ' મથાળાં તરીકે પસંદ કરવા માટે નીચેના લક્ષણોને ધ્યાનમાં રાખી પસંદગી કરવામાં આવે છે.

(1) સંબંધિત કૃતિ આધુનિક સંદર્ભ સ્રોતોમાં સ્થાન પામેલ હોય.

(2) આધુનિક આવૃત્તિઓમાં ગ્રંથનામ વારંવાર સ્થાપિત થયેલું હોય.

(3) પૂર્વેની આવૃત્તિઓ દ્વારા ગ્રંથનામ વારંવાર સ્થાપિત થયેલું હોય.

(4) ગ્રંથનામ કે જે હસ્તપ્રતોની નકલમાં વારંવાર જોવા મળે.

(5) જો કોઈ કૃતિના વિવિધ સંસ્કરણો ભિન્ન ભિન્ન શીર્ષકો હેઠળ પ્રગટ થયેલા હોય તો તમારે એકરૂપ શીર્ષક તરીકે એક શીર્ષક પસંદ કરવું.

(6) પવિત્ર ધર્મગ્રંથો તેમજ અજ્ઞાત કર્તાઓની કૃતિઓના કિસ્સામાં સંબંધિત કૃતિની શીર્ષક હેઠળ મુખ્ય નોંધ બનાવવી.

(7) મૂળ ગ્રંથનામ લેતાં પહેલાં એકરૂપ ગ્રંથનામને [ ] માટે કૌંસમાં લખ્યા પછી તેની નીચેની રેખા ઉપર કૃતિમાં આપેલ ગ્રંથનામ લખવું.

દા.ત., Dickens, Charles

[Martin Chuzzweit]

The Life and Adventure of Martin Chuzzweit

દુનિયાના દરેક ધર્મનાં મૂળ પવિત્ર ગ્રંથોની મુખ્ય નોંધનું મથાળું અંગ્રેજી ભાષાનાં સંદર્ભ ગ્રંથોમાં રૂઢ થયેલ જે તે ધર્મના પવિત્ર ધર્મગ્રંથોનાં મૂળ નામ હેઠળ સૂચિનોંધ બનાવવામાં આવે છે.

દા.ત., Avesta, Bible, Koran, Vedas etc.

પવિત્ર ધર્મગ્રંથો તેમજ અજ્ઞાત કર્તાઓની કૃતિઓના કિસ્સામાં સંબંધિત કૃતિઓના શીર્ષક હેઠળ મુખ્ય નોંધ બનાવવી. આમ છતાં, પવિત્ર ધર્મગ્રંથોના કિસ્સામાં કેટલાંક નિયમો સમજવા માટે સૌ પ્રથમ આપણે ભારતીય ધર્મગ્રંથની એકરૂપ શીર્ષક (Uniform Title) ને લઈએ કે જે બધી બાબતો સરળ કરી આપશે.

દા.ત.,

(1) Manduky Upanishad tr. By Swami Nikhilanand

	Upanishads	
	Manduky Upnishad / translated by Swami Nikhilanand	

(2) The Brihadaranyak Upanishad with Commentary of Srisa Chanda Vasu

	Upanishads	
		Brihadaranyaka Upanishad / Commentry of S r i s a
	Chandra Vasu	

ઉપરોક્ત બંને ઉદાહરણોના શીર્ષકો ઉપનિષદોનાં છે જે AACR–IIR ના નિયમ મુજબ તેનું સૂચિકરણનું કાર્ય ઉપભોક્તાને ધ્યાનમાં રાખી એકરૂપ શીર્ષક હેઠળ જ નોંધ બનાવવી. જેથી ઉપભોક્તાઓને એક જ જગ્યાએથી બધા જ ગ્રંથોની વિગત મળી રહે.

અહીં આ ઉદાહરણોમાં એકરૂપ મથાળાં તરીકે 'Upanishads' છે. તેની સાથે જોડાયેલ તેના અનુવાદકો અથવા ટીકાકારો માટે પૂરક નોંધ બનશે.

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.

ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.

6. પવિત્ર ધર્મગ્રંથો સિવાય તમે કયા કિસ્સાઓમાં એકરૂપ મથાળાંઓના / શીર્ષકોની નોંધો બનાવશો ?

....

....

....

....

....

....

7. એકરૂપ શીર્ષકોની જરૂરિયાત કેમ હોય છે ? તમારો ઉત્તર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

....

....

....

....

....

....

8.6 એકરૂપ શીર્ષકોનાં ઉદાહરણો (Examples of Uniform Titles) :

ઉદાહરણ – 1 :

The Veda of the Black Yajus School
Entitled Taittiriya Sanhita Part – I
Kandas – I – II
Translated from the orignal Sanskrit
Prose and Verse
by
Arthur Berriedale Keith
D.C.L., D. Litt.
Motilal Bangrasidas
Delhi; Varanasi; Patna
2nd Issue : 1967

Note : (1) Part – II : Kandas IV–VII (2) Part II Pages 289-658 : General Index, (3) Part 1 Pages clxxv + 288)

- Other Information :

Call No. : 294.59214/VED
A/c. No. : 5608-5609
Size : 25 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

294.59214 VED/KEI	Vedas.	Yajur Veda
5608.5609		Veda of the Black Yajus School = Taittiriya Samhita, tr. from the original Sanskrit prose and vorse by Arthur Berriedale Keith.-2nd Issue.-Delhi : Motilal Banarasidas, 1967 2V. (Pt. 1. Kandas I–III; clxxv, 288 p. - pt. 2 Kandas IV–VII; 289-658 p.) I Title II Keith, Arthur Berredale. Tr.

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

294.59214 VED/KEI	Vedas.	Vedas of the Black Yajur School Yajur Veda
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – અનુવાદક (Added Entry – Translet)

294.59214 VED/KEI	Vedas.	Keith, Arthur Berriedale Yajur Veda
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – નામાંનાં સંદર્ભે (Added Entry – Cross Research)

	Yajur	Veda
		See Vedas. Yajur Veda

ઉદાહરણ – 2 :

Rigveda
Bhasya Sangarha
By
Dev Raj Channa
Munshiram Manoharlal
Delhi - 1961

- Other Information :

Call No. : 294.59212 VED/CHA
A/c. No. : 3068
Pages : xxvi 514
Size : 24 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

294.5121 VED/CHA	Vedas, Rigveda	
3068		Rigveda Bhasya Sangarha / by Dev Raj Channa - Delhi : Munshiram Manoharlal, 1961 xvi, 414 p., 24 cm I Channa, Dev Raj II Title

- **નોંધ :**

1. મુખ્ય નોંધ વેદો (Vedas) શીર્ષક હેઠલ બનાવી છે અને તેના પેટા મથાળાં તરીકે સંબંધિત વેદનાં શીર્ષક (Rigveda) તરીકે નોંધીને ભિન્નતા દર્શાવી છે.
2. કર્તા અને શીર્ષક હેઠળ પૂરક નોંધો બનાવેલ છે.
3. આ નોંધની અંદર અલગથી વિષય નોંધની આવશ્યકતા રહેતી નથી. કેમ કે સ્વયં શીર્ષક જ વિષય નોંધ સમાન છે.
4. Rigveda થી Vedas.Rigveda તરફની નામાંતર નિર્દેશી સંદર્ભ આપવામાં આવેલ છે.
5. પવિત્ર ધર્મ ગ્રંથોની મુખ્ય નોંધનું મથાળું એકરૂપ મથાળાંના (Uniform Title) નિયમ હેઠળ સૂચિનોંધ બને છે, તેથી જે-તે ધર્મગ્રંથ મૂળનામે નોંધાયું હોવાથી વિષયનોંધ બનાવવી નહીં.

પૂરક નોંધ – ટીકાકાર (Added Entry – Commentator)

		Channa, Dev Raj
294.59212		
VED/CHA	Vedas.	Rigveda
3068		Rigveda Bhasya Sangarha
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

		Rigveda Bhasya Sangarha
294.59212		
VED/CHA	Vedas.	Rigveda
3068		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – નામાંનાં સંદર્ભે (Added Entry – Cross Research)

	Rigveda	
		See Vedas. Rigveda

ઉદાહરણ – 3 :

Samaveda
Translated by
S. V. Ganpati
S. V. Ganpati
Madras - 600090

- Other Information :

Call No. : 294.59213 VED/GAN
A/c. No. : 149151
Pages : xxxiv + 491
Size : 22 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

294.59213 VED/GAN	Vedas.	Samaveda
149151		Samavedas; translated by S. V. Ganpati.- Madras : S. V. Ganpati [S.N.] xxxiv, 491 p., 22 cm I Title II Gapnati, S. V. tra.

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

294.59213 VED/GAN	Vedas.	Samaveda Samaveda
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – અનુવાદક (Added Entry – Translet)

		Ganpati, S. V.
294.59213		
VED/GAN	Vedas. Samaveda	
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 4 :

Samnyasa Upanishad

Commentator By

T. R. Chinamani

Adyar Library & Research Centre

Madras - 1929

- Other Information :

  Call No. : 294.59218 UPA/CHI

  A/c. No. : 3069

  Pages : 296

  Size : 23 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

294.59218		
UPA/CHI	Upanishads. Samnyasa	
		Samnyasa Upanishad / Commentator by T. R. Chinamani.-Madras : Adyar Library and Research Centre, 1929
3069		296 p., 23 cm
		I Chinamani, T. R. II Title

પૂરક નોંધ – ટીકાકાર (Added Entry – Commentator)

		Chinamani, T.R.
294.59218		
UPA/CHI	Upanishads. Samnyasa	
3069		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

		Samnyasa Upanishads
294.59218		
UPA/CHI	Upanishads. Samnyasa	
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – સંદર્ભ (Added Entry – Reference)

	Samnyasa Upanishads	
		See Upanishads. Samnyasa

ઉદાહરણ – 5 :

Bhagvadgita
Translated From Sanskrit
By
S. Radhakrishnan
Second Edition
George Allen & Unwin
London, 1971

- Other Information :

Call No. : 294.5924 MAH
A/c. No. : 1205
Pages : 336
Size : 23 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

294.5924 MAH	Mahabharat. Bhagvadgita	
1205		Bhagvadgita / translated from Sanskrit by S. Radhakrishnan.-2nd ed..-London : George Allen and Unwin, 1971. 336 p., 23 cm I Radhakrishnan S. Tr. II Title

પૂરક નોંધ – અનુવાદક (Added Entry – Translet)

		Radhakrishnan, S.
294.5924 MAH	Mahabharat. Bhagvadgita	
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

294.5924 MAH		Bhagvadgita Mahabharat. Bhagvadgita
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 6 :

Bible Stories

Tiger Books International Ltd.

London

This edition @ word book Ltd. 1987

- Other Information :

Call No. : 220 BIB

A/c. No. : 7580

Pages : 159

Size : 25 cm

ISBN : 1-870461-037

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

220 BIB	Bible	
7580		Bible Stories .– London : Tiger Books Internationa, ©1987. 159 p., 25 cm ISBN 1-870461-03-7 I Title

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

220 BIB	Bible	Bible Stories
		Bible Stories.– London : Tiger Books, International, 1987 (Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – 7 :

The Koran
Translated into English
From the original Arablic
By
George Sale
From the most Approved Commentators
With and Introduction
By
Sir Edward Denison Ross
Frederich Warns, Delhi
World Islamic Publication, 1980

- Other Information :

Call No.	:	297.122 KOR
A/c. No.	:	8590
Pages	:	359
Size	:	23 cm

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

297.122 KRO	Koran	
8590		Koran; tr. into English from the original Arabic by George Sale; introduction by Sir Edward Denison Ross . – Delhi : World Islamic Publication, 1980 359 p., 23 cm I Title II Sale, George III Rose, Edward Denison

પૂરક નોંધ – અનુવાદક (Added Entry – Translet)

297.122 KRO	Koran	Sale, George
		Koran; Tr. into English From the original Arabic (Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

297.122 KOR	Koran	Koran
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – ટીકાકાર (Added Entry – Commentator)

297.122 KOR	Koran	Ross, Edward Denison
		(Rest as in the main entry)

ઉદાહરણ – **8 :**

Life and Adventures of Nicholas Nickleby

Charles Dickens

Oxford University Press,

London, 1953

- Other Information :

Call No. : 823.8 DIC

A/c. No. : 3064

Pages : xvi, 250

Size : 22 cm

Note : There is a series : New Oxford Illustrated Dickens Series

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

823.8 DIC	Dickens, Charles	
3064		[Nicholas Nickleby] Life and Adventures of Nicholas Nickleby / Charles Dickens .– London : Oxford Universityr Press, 1953 xvi, 250 p., 22 cm (New Oxford Illustrated Dickens Series) 1. English Fiction I Title II Series

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

		ENGLISH FICTION
823.8		
DIC	Dickens, Charles	
		[Nicholas Nickleby]
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

		Nicholas Nickleby
823.8		
DIC	Dickens, Charles	
		[Nicholas Nickleby]
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – ગ્રંથમાળા (Added Entry – Series)

		New Oxford Illustrated Dickens Series
823.8		
DIC	Dickens, Charles	
		[Nicholas Nickleby]
		(Rest as in the main entry)

નામાંતર નિર્દેશી નોંધ (Cross Reference Entry)

823.8 DIC	Life and Advantures of Nicholas Nickleby	
		See Dickens, Charles [Nicholas Nickleby]

તમારી પ્રગતિ ચકાસો

નોંધ : i. નીચે આપેલ જગ્યામાં તમારો ઉત્તર લખો.

ii. એકમના અંતે આપેલ ઉત્તર સાથે તમારો ઉત્તર ચકાસો.

8. નીચે આપેલા બે ઉદાહરણોનું AACR–IIR મુજબ સૂચિકરણ કરો.

દા.ત. – 1 :

Thomas Hardy

Selected Poems

Edited with An Introduction by

G. M. Young

Distributed by Heron Books : 1999

Published by Macmillan & Co. Ltd. London

- **Other Information :**

Call No. : 821.008 HAR

A/c. No. : 9045

Pages : xxxvi, 205

Size : 15 cm

....

....

....

....

....

....

દા.ત. – 2 :

The Song of Songs
Commentary and Homilies
Translated and Anootuted by
R. P. Lawson
Newman Press
Westminster, Madison - 1957

- **Other Information :**

Call No. : 224 LAW
A/c. No. : 3079
Pages : 385
Size : 23 cm

Note : Song of Songs refers to the Song of Solomon in the old Testament.

....
....
....
....
....
....

ઉદાહરણ – 9 (અજ્ઞાત લેખકની કૃતિ) :

The Bhakti – Ratnavali
With the Commentary of Visnupuri
Translated by
A. B., Delhi, Oriental Publication
Published by
The Panini Office, Bhuvaneswari Asrama,
Bahadurganj, Allahabad
Printed By I. N. Mark, at the city Press,
Allahabad - 1918

- Other Information :

Call No. : 294.5512 BHA
A/c. No. : 10115
Pages : 150
Size : 24 cm

Note : An English Translation and Notes, Explanatory and Critical Mainly Basen on The Commentary Named Katimala of Sri Visnupuri.

મુખ્ય નોંધ (Main Entry)

294.5512 BHA	Bhakti	. Ratnavali : with the Commentary of Visnupuri;
\ 10115		Tr. A. B. – Delhi : Oriental Publication, 1918 150 p; 24 cm "First published by : Allahabad : The panini office, 1918. "The commentary named. Katinala of Sri Vishnupur." 1 Vasnavism – Hymns, I Vishnupuri II A. B. Tr. III Kantimala

(3) ઉપરોક્ત અજ્ઞાત લેખકની કૃતિની મુખ્ય નોંધ જે તે કૃતિના મથાળાં (Title) આધારિત બનાવવામાં આવે છે અને ત્યારે તે કૃતિના અનુવાદક અને ટીકાકારની પૂરક નોંધો બનાવવામાં આવે છે.

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

294.5512 BHA	Bhakti	VASNAVISM – HYMNS – Ratnavali : with the commentary of Vishnupuri
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – અનુવાદ (Added Entry – Transleted)

A. B.

294.5512
BHA Bhakti – Ratnavali : with the commentary of Vishnupuri

(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – ટીકાકાર (Added Entry – Commantator)

294.5512 Vishnupuri

BHA Bhakti – Ratnavali : with the commentary of Vishnupuri

(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – ટીકાકાર (Added Entry – Commantator)

294.5512 Kantimala

BHA Bhakti – Ratnavali : with the commentary of Vishnupuri

(Rest as in the main entry)

8.7 સારાંશ (Summary)

આ એકમમાં ક્રમિક પ્રકાશનોનું સૂચિકરણ અંગેના પાસાઓ વિશે ચર્ચા કરી છે. ક્રમિક પ્રકાશનો વિશિષ્ટ અને સંશોધન ગ્રંથાલયો માટે કરોડરજ્જુ સમાન છે. સામયિકોના લેખો દ્વારા ઉપભોક્તાઓની, સંશોધકો અને અન્ય વાચકોની જ્ઞાનની ક્ષિતિજો વધારવા માટે ક્રમિક પ્રકાશનો ખૂબ જ ઉપયોગી બની રહેશે.

આ એકમની અંદર એકરૂપ મથાળાં (Uniform Title) વિશે, તેમજ તેના નિયમો વિશે અને સૂચિકરણ ક્ષેત્રે તેની જરૂરિયાત અંગે ચર્ચા કરેલ છે. એકરૂપ મથાળાંનો મુખ્ય હેતુ કેટલાંક પ્રકાશનોના વિવિધ સંસ્કરણોને એક જગ્યાએ એકત્રિત કરવાનો છે. અન્યથા સૂચિમાં તે સંબંધી નોંધો વિખરાઈ જશે. આ પ્રકારના પ્રકાશનોમાં મુખ્યતઃ વિશ્વના પવિત્ર ધર્મગ્રંથોનો સમાવેશ કરવામાં આવેલ છે.

એકરૂપ મથાળાં હેઠળની તમામ કૃતિઓ સામાન્યતઃ અજ્ઞાત કર્તાઓની હોય છે, તેથી કોઈ કર્તા હેઠળ તેની નોંધ બનાવી શકાતી નથી. આ પ્રકારની તમામ કૃતિઓ સદીઓથી પોતાના કોઈ વિશિષ્ટ નામથી ઓળખાય છે અને તેથી આ પ્રકારના પ્રકાશનો માટે વિશેષ નિયમો બનાવવાની જરૂરિયાત ઊભી થઈ. ઉપરોક્ત દર્શાવ્યા પ્રમાણે એકરૂપ મથાળું મુખ્ય શોધનું શીર્ષક / મથાળું બને છે.

8.8 તમારી પ્રગતિ ચકાસોના ઉત્તરો (Answer toe Self Check Exercises)

1. સામયિક પ્રકાશન એટલે એવું પ્રકાશન કે જે એક વિશિષ્ટ નામ અંતર્ગત અથવા નિયમિત સમયાંતરે અનુક્રમિક સંખ્યામાં પ્રગટ થાય તેને ક્રમિક પ્રકાશન કહેવામાં આવે છે.
2. ક્રમિક પ્રકાશનોના મુખ્ય નોંધના વિભાગો નીચે મુજબ છે :
    1. વર્ગાંક / ગ્રંથાંક
    2. શીર્ષક અને તેના કર્તૃત્વની જવાબદારીનો વિભાગ
    3. આવૃત્તિ વિભાગ
    4. વર્ણાનુક્રમ, કાળક્રમ અને અન્ય વિતરણ વિભાગ
    5. પ્રકાશન સ્થળ અને વિતરણ વિભાગ
    6. ભૌતિક વર્ણન વિભાગ
    7. ગ્રંથમાળા વિભાગ
    8. નોંધ વિભાગ
    9. માનક અંક (ISSN)
    10. પ્રાપ્તિ શરતો વિભાગ વગેરે
3. ક્રમિક પ્રકાશનોની સામયિકતાના પ્રકારો નીચે મુજબ છે :

    (1) દૈનિક (2) અર્ધ સાપ્તાહિક (3) સાપ્તાહિક (4) પાક્ષિક (5) માસિક (6) દ્વિમાસિક (7) ત્રિમાસિક (8) છમાસિક અને વાર્ષિક વગેરે.
4. ક્રમિક પ્રકાશનોમાં ઘણી બધી વિલક્ષણતાઓ હોય છે. જેમ કે, પ્રકાશનોના પ્રકાશકો ક્યારેક ક્યારેક પ્રકાશનની સામયિકતા અને શીર્ષકમાં પરિવર્તન કરી દે છે. અલગ અલગ નામો હેઠળ વિભાજન અને પ્રકાશન થવું, અન્ય કોઈ ક્રમિક પ્રકાશનો સાથે ભળી જવું અને બદલાયેલાં નામ હેઠળ પણ પ્રકાશિત થવું વગેરે. આના કારણે કેટલાંક પ્રશ્નો ઉત્પન્ન થાય છે અને તેથી તેને સૂચિકૃત કરવા માટે અલગ નિયમોની આવશ્યકતા રહે છે.

5. (1) **મુખ્ય નોંધ (Main Entry)**

340.05 N85	Law	 Quarterly Review. – Vol. 1, No. 1 (1985). –
		London : Sterens and Sons, 1985. V.; 25 cm Library has V. 52 (1937) – V. 57 (1942); V. 65 (1950) ISBN : 0023-933X 1. Law Periodicals

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

340.05 N85	Law	LAW – PERIODICALS Quarterly Review – Vol. 1, No. 1
		(Rest as in the main entry)

5. (2) **મુખ્ય નોંધ (Main Entry)**

335.4105 GAN	Gandh	 i Marg. – English Ed. Vol. 1, No. 1 (April. – June,
		1956) .– New Delhi : Gandhi Pease Foundation, 2004. V.; 25 cm Quarterly 1. Marxism – Periodicals

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

335.4105		MARXISM – PERIODICALS
GAN	Gandhi Marg – English Ed. Vol. 1, No. 1	
		(Rest as in the main entry)

6. પવિત્ર ધર્મગ્રંથો સિવાયના કેટલાંક પ્રકાશનોની ફક્ત તેમના નામથી ઓળખાય છે, નહીં કે તેમના અનુવાદક અથવા ટીકાકાર / વ્યાખ્યાકારના નામથી. સામાન્ય રીતે આ પ્રકારના પ્રકાશનો મૂળ કર્તાઓથી ઓળખી શકાતા નથી. પવિત્ર ધર્મગ્રંથો આ શ્રેણીમાં આવે છે.

   આ કિસ્સાઓમાં તેમની સૂચિનોંધો તેમના પ્રચલિત / જાણીતા નામો કે જે પ્રવર્તમાન સમયમાં પ્રચલિત હોય તે હેઠળ નોંધ બનાવવામાં આવે છે. દા.ત., Buddhist Scriptures, The Jataka, Tales માટે નોંધ 'Tripitaka' હેઠળ બનશે અને વધારાનું પેટા શીર્ષક નીચે મુજબ ઉમેરવામાં આવશે.

   દા.ત., Tripitaka : Suttapitaka

7. પ્રસિદ્ધ કર્તાઓની કેટલીક પ્રસિદ્ધ કૃતિઓ હોય છે, જે કર્તાઓ દ્વારા રજૂ કરેલ મૂળ શીર્ષકોની તુલનામાં તેમનાં ટૂંકા શીર્ષકોથી સારી રીતે ઓળખાય છે. સંકલિત કૃતિઓ અથવા પસંદગીની કૃતિઓના સંકલનોની નોંધો મથાળાં વિભાગમાં (Heading Section) સંક્ષિપ્ત મથાળાંઓથી નોંધવામાં આવે છે.

   દા.ત., [work] [selections] [plays] વગેરે.

8. **મુખ્ય નોંધ (Main Entry)**

821.008		
HAR	Hardy, Thomas	
		[Poems]
		Selected Poems / Thomas Hardy; edited with an introduction by G. M. Young – London : Macmillan; distributer by Heron Books, 1999.
9045		xxxvi, 205 p.; 15 cm
		1. English Poetry – Eollection, I Title II Young, G. M. Ed.

પૂરક નોંધ – વિષય (Added Entry – Subject)

821.008	ENGLISH POETRY – COLLECTION
HAR	Hardy, Thomas
	[Poems]
	(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – સંપાદક (Added Entry – Editor)

	Young, G. M. Ed.
821.008	
HAR	Hardy, Thomas
	[Poems]
	(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

	Selected Poems
821.008	
HAR	Hardy, Thomas
	[Poems]
	(Rest as in the main entry)

9. **મુખ્ય નોંધ (Main Entry)**

224 BIB	Bible.	O.T. Hagiographa Song of Solomon
3079		The song of the songs : Commentary and homilies / translated and annotated by R.P. Lawson – West minister, Medison : Newman Press, 1907 385 p.; 23 cm I Lawson R. P. II Title

પૂરક નોંધ – અનુવાદક (Added Entry – Translator)

224 BIB	Bible.	Lawson, R. P. O.T. Hagiographa Song of Solomon
		(Rest as in the main entry)

પૂરક નોંધ – શીર્ષક (Added Entry – Title)

224 BIB	Bible.	The song of the songs O.T. Hagiographa Song of Solomon
		(Rest as in the main entry)

8.9 ચાવીરૂપ શબ્દો (Key Words)

- **ક્રમિક પ્રકાશન (Serial Publication) :** ઉત્તરોત્તર પૃથક-પૃથક ખંડોમાં ક્રમિક સંખ્યા ધારણ કરવું અને અનિશ્ચિતકાળ સુધી પ્રકાશિત થતું પ્રકાશન.
- **માનાક અંક (Standard Number) :** મૂખ્ય નોંધની અંદર નોંધ વિભાગ બાદ આંતરરાષ્ટ્રીય માનક ગ્રંથ અંક (SIBN) અને ક્રમિક પ્રકાશન અંક (ISSN) આપવામાં આવે છે. ગ્રંથમાળાના ISSN ને ગ્રંથમાળાની કથનની સાથે નોંધવામાં આવે છે. જે તે સામગ્રી સાથે સંબંધિત હોય તે માનક અંકને નોંધવામાં આવે છે.
- **સમષ્ટિ અંગ (Corporate Body) :** સામાન્ય રીતે સંગઠન અથવા સંસ્થા અથવા વ્યક્તિઓનો એક સમૂહ કે જે એક એકમ તરીકે કાર્ય કરે છે.
- **એકરૂપ ગ્રંથનામો (Uniform Title) :** એકરૂપ ગ્રંથનામ હેઠળ વિશેષ ગ્રંથનામવાળી કૃતિઓ કે જે વિવિધ ગ્રંથનામો હેઠળ પ્રકાશિત થાય છે. આવી રચનાઓ અનુવાદક, સંપાદક અને ટીકાકાર / વ્યાખ્યાકાર દ્વારા જુદા જુદા સમયે જુદા જુદા ગ્રંથનામ હેઠળ પ્રકાશિત મથાળાં હેઠળ એક જ જગ્યાએ રાખવા માટે એકરૂપ ગ્રંથનામોની સૂચિનોંધ ઉપયોગી બને છે. તેને આપણે એકરૂપ મથાળાં તરીકે ઓળખી શકીએ છીએ.

9.10 સંદર્ભો અને વિશેષ વાંચન (Refernces and Further Reading)

Anglo–American Cataloguing Rules (1988), 2nd Ed. London : Library Association.

Gauttam, J. N. (2008) Advanced Cataloguing Practice : CCC & AACR-2, Agra : Y. K. Publishar, 411-504 pp.

Search List of Subject Headings (2000) Edited by Martha T. Moonoy 17th Ed. New York : H. W. Wilson Company.

Sehgal, R. L. (1996) Cataloguing Practice : AACR-II, New Delhi : ESS ESS Publications, 197-219 pp.

Uppal, O. P. (1987) AACR-2 : Practice and Theory, Partial : P. Uppal Publishers, 107-120 pp.

Wynar Bodhan S. (1985) Introducint to Cataloguing and Classification, 7th Ed. Littletor : Libraries Unlimited.

AACR–IIR Part-II : ગ્રંથાલય સૂચિકરણ પ્રયોગ અમદાવાદ, ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, Page No. 111-130 pp.

ભાવસાર, કિરીટ અને શાહ, ચેતના (2010) AACR-2R : સૂચિકરણ પ્રાયોગિક, અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 145-156 pp.

ભૈયા, છગન અને પંડ્યા, લતા (2013) કેટલોગિંગ પ્રેક્ટિસ, AACR–IIR 1988, અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન 174-181 pp.

ગાંધી, રમેશ (1979) ગ્રંથાલય સૂચિકરણ ભાગ-2, અમદાવાદ : ગુજરાત યુનિવર્સિટી, 61-63 pp.

Anglo–American Cataloguing Rules (1988), 2nd Ed. London : Library Association.

Sehgal, R.L. (1996) Cataloguing Practices : AACR-II, New Delhi, ESS ESS Publications, 220-228 pp.

Wynar, Bodhan S. (1985) Introducing to Cataloguing and Classification 7th Ed., Littletur : Libraries Unlimited.

AACR–IIR Part–II (1995) ગ્રંથાલય સૂચિકરણ પ્રયોગ : ડૉ. બાબા સાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ. 91-130 pp.

ભાવસાર, કિરીટ અને શાહ, ચેતના (2010) AACR–IIR : સૂચિકરણ પ્રાયોગિક, અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, 134-144 pp.

ભૈયા, છગન અને પંડ્યા, લતા (2013) કેટલોગિંગ પ્રેક્ટિસ, AACR–IIR 1988 : અમદાવાદ : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન 168-173 pp.

★ ★ ★